

מענה לשאלות בשיחה - כי"ק כ"ק אדמו"ר

לפנינו ב' פתקים שבהם השיב הרבי על שאלות בהמדובר בה"הדרן" על מסכת סוכה שנאמר בהתוועדות דוא"ו תשרי תשכ"ח (ה"הדרן" - הוגה ע"י הרבי לאח"ז, ונדפס בלקו"ש חי"ט ע' 59 ואילך).

יש לציין שבפתקא הא' מביע הרבי את שביעות רצונו מעצם העובדה שמעירים ושואלים שאלות כו' על המדובר בהתוועדויות (כפי שהביע זאת בכתב ובעל-פה בכו"כ הזדמנויות), בכתבו:

כנראה יש תקוה שסו"ס (= שסוף סוף) וועט מען זיך חאָפֿן (= יקלטו ויתפטו) אף (אויף = על) כל הקושיות שבהמדובר (בהתוועדויות). והלואי גם בעתיד כן.

*

תוכן המדובר (שעל זה באו השאלות שלפנינו) הוא - בדברי המשנה בסוף סוכה ע"ד הקנס שנקנסה משמרת בילגה: "בילגה לעולם חולקת (לחם הפנים) בדרום" - "ואפי' כשהיא נכנסת" (פרש"י), דלא כשאר המשמרות ש"הנכנסין חולקין בצפון והיוצאין בדרום", ועוד קנסום: "וטבעתה קבועה וחלונה סתומה" - שנחלקו רש"י והרמב"ם בפירוש הדברים:

לפירוש רש"י - "טבעתה קבועה, כ"ד טבעות היו בעזרה במקום בית המטבחיים כנגד עשרים וארבע משמרות, והיו נתונות באבני הרצפה והטבעת פתוחה מצד אחד, והופכה למעלה ומכניס צואר הבהמה לתוכה וחוזר והופך פתחה לתוך הרצפה. וטבעת של בילגה קבועה ואינה נהפכת, כדי שתשתמש בשל אחרים, וגנאי הוא לה. וחלונה סתומה, חלונות היו בבית החליפות .. ששם גונזין את סכיניהן .. וסתמו חלונה של בילגה" - הטבעת והחלון הם לצורך השחיטה וכלי'.

ולפירוש הרמב"ם - "טבעת לכל משמר היו תולין בהם הבהמות ומפשיטין אותם .. וכמו"כ היו שם .. חלונות ושם בגדי כהונה חלון לכל משמרה כו'" - הטבעת היא לצורך ההפשט, והחלון לצורך בגדי כהונה. והנפ"מ ביניהם - שלפירוש רש"י הי' הקנס דמשמרת בילגה בענינים השייכים גם לנשים (שהרי סיבת הקנס היא הנהגתה הבלתי-רצויה של הנערה מרים בת בילגה), שהרי שחיטה כשרה בזרים ובנשים, ואפילו לכתחילה שוחטין (בסכין ארוך), ורק מקבלה ואילך מצות כהונה;

משא"כ לפירוש הרמב"ם הי' הקנס בענינים שאינם שייכים לנשים — שנשים אינם שייכות לא להפשט הקרבנות על הטבעות בעזרה, ובודאי לא לבגדי כהונה שהם לצורך עבודה, שהרי נשים פסולות לעבודה (ראה לקו"ש שם ע' 61, ובהערות שם).

*

בפתקא הא' — כותב השואל:

להגדבר בדברי הרמב"ם בפיהמ"ש סוף מס' סוכה בענין טבעתה שמפרש זה לענין הפשט וניתוח, ונתבאר אשר מכיון שמקבלה ואילך בכהונה הרי הפשט וניתוח אינו בזר (וממילא גם לא בנשים), א"כ אין זה עונש להנערה. ¹²³⁴⁵⁶⁷
ולכאורה, ברמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ט ה"ו אשר הפשט וניתוח כשרים בזר. ¹²³⁴⁵⁶⁷
ואולי באשר וכי אשה בעזרה מנין — הרי בענין זה אינו דומה לשחיטה שיכולה להיות בסכין ארוך, משא"כ כאן. ואף שלכאורה גם בנוגע לזר איך היא המציאות דהפשט וניתוח.

ועל זה בא המענה של הרבי:

(א) הרבי מתקן בהעתקת תוכן המדובר בהשיחה: אשר מכיון שמקבלה ^{אוצר החכמה} ואילך בכהונה, הרי, דלשחיטה שייכת (גם אשה), ושייך בזה עונשה וקנסה [משא"כ הפשט דנדו"ד אינו בזר (וממילא גם לא בנשים), א"כ אין זה עונש להנערה].

(ב) במ"ש השואל "ואולי באשר וכי אשה בעזרה מנין" — כותב הרבי: כמדומה הזכרתי בפי' (= בפירוש) ענין זה ("וכי אשה בעזרה מניין") בהשיחה, ומוסיף לציין מקור הדברים: (קדושין נב, ב. ושם: "וכי אשה בעזרה מניין". ובפרט לשיטתי דרש"י שם ש"נשים אין נכנסות לה"2). וק"ל), ומסיים, שלכן נאמר בהשיחה כאן (בענין זה) המציאות דסכין ארוך, שזוהי האפשרות היחידה לשחיטה ע"י אשה — כשעומדת מחוץ לעזרה ושוחטת בסכין ארוך.

(ג) במ"ש השואל ש"בענין זה אינו דומה לשחיטה" — כותב הרבי: דשחיטה כשרה (גם בקדשים) בנשים (זכחים לא, ב).

(ד) במ"ש השואל בנוגע לשחיטה "שיכולה להיות בסכין ארוך" — כותב הרבי: שיהי' הסכין מונח מתחלה בחלונה של משמרת בילגה

(1) שהרי בהשיחה מדובר אודות הפלוגתא בין רש"י להרמב"ם.

(2) משא"כ לשיטת התוס' שכתבו שרש"י "לא דק, דלא אשכחן בשום דוכתא דנשים אסורות ליכנס בעזרה", עיי"ש (וראה גם לקו"ש שם הערה 42).

התאחדות המורים והמורות
מחוז תל אביב-יפו
מס' 2017/2

התאחדות המורים והמורות
מחוז תל אביב-יפו

התאחדות המורים והמורות
מחוז תל אביב-יפו
מס' 2017/2

התאחדות המורים והמורות
מחוז תל אביב-יפו

התאחדות המורים והמורות
מחוז תל אביב-יפו

התאחדות המורים והמורות
מחוז תל אביב-יפו
מס' 2017/2

התאחדות המורים והמורות
מחוז תל אביב-יפו
מס' 2017/2

התאחדות המורים והמורות
מחוז תל אביב-יפו

התאחדות המורים והמורות
מחוז תל אביב-יפו
מס' 2017/2

התאחדות המורים והמורות
מחוז תל אביב-יפו

התאחדות המורים והמורות
מחוז תל אביב-יפו
מס' 2017/2

התאחדות המורים והמורות
מחוז תל אביב-יפו
מס' 2017/2

התאחדות המורים והמורות
מחוז תל אביב-יפו
מס' 2017/2

[באם הי' החלון פתוח] — ויקחנו הכהן משם ויתנו להנערה שעומדת מחוץ לעזרה, שתוכל לשחוט בו.

(ה) במ"ש השואל ש"לכאורה גם בנוגע לזר איך היא המציאות דהפשט" (ע"ג הטבעות — לפי הרמב"ם) — מוסיף הרבי: שהרי אין זה ע"ד הדלקת המנורה שכשרה בזרים (ברמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ט ה"ז) דמפורש "אם הטיב הכהן את הנרות והוציאן לחוץ מותר לזר להדליקן", משא"כ בנדו"ד — דמדובר בטבעת שקבועה בכותל ואי אפשר להוציאה לחוץ. ופשוט.

*

בפתקא הב' — כותב השואל:

בעת ההתוועדות ביאר כ"ק אד"ש דמשפחת בילגא חולקת לעולם בדרום. מפני שנשים שייכים ג"כ לאכילת זבחים, וכמו שביאר כ"ק כוונתו על שאר חלוקות ולא על לחם הפנים דבזה אין לה חלוקה.

^{אוצר החכמה} ולפי"ז צ"ל דחולקת לעולם אפי' שלא נכנס משמר אחר, אלא ביניהם, והרי רש"י כתב לעולם חולקת ואפי' כשהיא נכנסת — קנס הוא, ויותר נכון הו"ל רש"י לפרש דאפי' כשהם בעצמם במשמר חולקין בדרום.

(ב) בנוגע להפשט ביאר כ"ק מקבלה ואילך מצות כהונה א"כ ע"כ הפשט וניתוח לא הי' בנשים. אם הכוונה מפני שאסור בנשים, וזהו תמוה דהרי זר כשר כמבואר בכ"מ וברמב"ם פ"י ב"מ דהפשט כשר בזר, ואדרבה, בכהנת צריך מיעוט מפורש אפי' באלו שאסור בזר כדאיתי בקידושין ל"ו הגשות וכו'. או הכונה מפני שא"א ליכנס לשם, כיון שמקבלה ואילך מצות כהונה.

ועל זה בא המענה של הרבי:

(א) הרבי מתקן בהעתקת תוכן המדובר בהשיחה: שנשים שייכים ג"כ להדברים שנחלקים שם (לאו דוקא מידי דאכילה. וכמו עורות מוספין), אף שלא בתורת חלוקה, אלא שמקבלת מזכרי כהונה — שהם אנשי המשמר ולא הנשים (ראה רמב"ם הל' בכורים פ"א ה"י יא³). ולא קאי על לחם הפנים, דבזה אינה אוכלת⁴.

(ב) על שאלתו בפירוש רש"י "לעולם חולקת בדרום, ואפי' כשהיא נכנסת, קנס הוא כו'", דלכאורה הו"ל אפי' כשהם בעצמם במשמר — משיב הרבי:

(3) ושם: "קדשים קלים נאכלין לזכרים ולנקבות .. ואעפ"כ אין ניתנין אלא לזכרי כהונה, שהרי לאנשי משמר הן .. וכן עורות קדשי הקדשים וכו'".

(4) ראה גם לקו"ש שם הערה 44.

דברי רש"י "ואפי' כשהיא נכנסת" — אפשר לפרש בב' אופנים:

(1) כסברתו (דהשואל), שחולקת בדרום רק ביום שנכנסה (ולא בימים שלאח"ז, שבהם חולקת בצפון כמו כל המשמרות), ובכ"ז (= ובכל זאת) — זהו בזיון יותר (שמחלקין ביניהן באותו המקום, ביחד, עם המשמרה היוצאת מן הקודש) — ואין הדגשה זו בשאר הימים שהמשמרה היוצאת אינה לפנינו.

(2) "אפי' כשהיא נכנסת" פירושו (לא רק ביום שנכנסת, למעוטי שאר ימים, אלא) כשהיא בסוג וגדר דנכנסת (היינו למיעוטי — יוצאת שמתחילה רק כשיש משמרה אחרת בביהמ"ק).

ג) בנוגע לשאלה הב', בהטעם שלא הי' הפשט ע"י נשים (שעל זה שאלו גם בפתקא הא') — במ"ש "אם הכוונה מפני שאסור בנשים", כותב הרבי: הפשט בנדו"ד לא הי' בנשים, כי לנשים אסורה הכניסה למקום זה, לדעת רש"י¹ בקידושיין נב, ב (ומבאר: לרש"י, אסור להם להכנס למקום זה — ולד"ה (= לדברי הכל), בפועל לא נכנסו למקום זה).

ואח"כ מוסיף ומציין שענין זה נתבאר בבי' (= בביאור) יותר בפתקא דהר' . . . — פתקא הא' (שנעתקה לעיל).

1234567